

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/109/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202289
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8822202289.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Biščákovéj v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého: mal. J. V., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, V. T. X, L. V. B., na návrh otca: S. J. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, T. Y., O. Ú. R.: S. V., V. XX.XX.XXXX, P. J. R.D. XX, R. a Okresnej prokuratúry L. V. B., V. T. X, L. V. B., o zrušenie vyživovacej povinnosti otca, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 8P/187/2022 - 154 zo dňa 15.2.2023, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozsudok odôvodnil tým, že otec sa návrhom domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči maloletému J., ktorý bol rozhodnutím súdu zo dňa 9.8.2022 zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a otcovi bola uložená vyživovacia povinnosť na syna vo výške 100 eur mesačne. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav a uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že návrh otca na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti nie je dôvodný. Od vydania súdneho rozhodnutia, ktorým bolo otcovi stanovené výživné vo výške 100 eur mesačne, uplynulo len niekoľko mesiacov. Zmena výška výživného pripadá do úvahy len vtedy, ak od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov. Súd vykonal dokazovanie potrebné na porovnanie pomerov rodičov a maloletého dieťaťa v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku s aktuálnymi pomermi a zistil, že na strane dieťaťa ani rodičov nenastala taká podstatná zmena, ktorá by odôvodňovala zrušenie vyživovacej povinnosti otca. Uviedol, že „Zo súdneho spisu sp.zn. 6P/201/2017 vyplýva, že súd pri zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov stanovil otcovi výživné vo výške 100,- eur, kdeže mal za to, že schopnosti a možnosti matky dosahovať príjem sú nižšie ako schopnosti a možnosti otca. Vychádzalo sa z princípu potencionality príjmu otca. Aj v súčasnej dobe otec vykonáva práce ako živnostník, je spoločníkom a konateľom v obchodnej spoločnosti, podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2021 dosiahol príjmy 13.945,58 eur, čo po prepočte na mesiac predstavuje hrubý príjem 1.162,13 eur. Po odpočítaní výdavkov vyplývajúcich z daňového priznania v sume 4.445,45 eur ročne (mesačne 370,45 eur) čistý príjem otca vyplývajúci z účtovných dokladov činí 791,68 eur. Okrem tohto príjmu je otec spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti, takže existuje predpoklad dosahovania príjmov aj z tejto činnosti. Otec taktiež potvrdil, že je členom hudobného tria, ktoré chodí hrať na rôzne oslavy, takže aj z toho mu môžu plynúť príjmy. V konaní bolo potvrdené, že obaja rodičia sa

rovnakou mierou podieľajú na osobnej starostlivosti o maloletého syna, zabezpečujú jeho základné životné potreby, uhrádzajú mu jeho výdavky spojené s plnením školských povinností, so záujmovou činnosťou. Ak by súd vychádzal len z porovnania vydokladovaných čistých príjmov rodičov, možno konštatovať, že zárobok otca je vyšší (791,68 eur) ako zárobok matky v sume 698,45 eur. Okrem tohto porovnania čistých príjmov rodičov však možno konštatovať, že otec má možnosti a schopnosti vykonávať aj iné zárobkové činnosti. Pri rovnakej dĺžke osobnej starostlivosti rodičov o dieťa a rozdiely v ich možnostiach a schopnostiach pracovať, dosahovať príjem, mal súd za potvrdené, že ponechanie stanovenej vyživovacej povinnosti otca je dôvodné a v záujme maloletého dieťaťa.“

2. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec a uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd nebral do úvahy dôkazy predkladané otcom. Uviedol, že súd v rozsudku v bode 16. uvádza, že otec má vedený bežný účet so zostatkom 15 858 eur - otec uviedol, že to nie je jeho účet, na tomto účte sú peniaze, ktoré patria synovi R. Nesúhlasil s bodom 23. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, keď súd uvádza, že schopnosti a možnosti matky dosahovať príjem sú nižšie ako schopnosti a možnosti otca a vychádzalo sa z princípu potenciality príjmu otca pri rozsudku zo dňa 9.8.2022. Ďalej v bode 23 namieta závery o tom, že v dobe vyhlásenia pôvodného rozhodnutia vykonával práce ako živnostník a je spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti. Nesúhlasí so záverom, že otec potvrdil, že je členom hudobného tria, ktoré chodí hrať na rôzne oslavy, takže aj z toho mu môžu plynúť príjmy. Uviedol, že súd si mylí pestovanie koníčka s profesionálnym pôsobením hudobných telies, ktoré sa takouto činnosťou živia. Uviedol, že nemal ani jedno vystúpenie spoplatnené. Spochybňuje záver súdu, ktoré vychádza z porovnania vydokladovaných čistých príjmov rodičov a uvádza, že zárobok otca 791,68 eur je vyšší ako zárobok matky v sume 698,45 eur. Súd nezohľadnil, že matka už v čase vydávania pôvodného rozhodnutia si privyrábala upratovaním miestneho športového štadióna. Sudkyňa neuviedla do príjmu matky daňový bonus na dieťa 140 eur mesačne a neuviedla do príjmu matky 100 eur mesačne, ktoré otec posielal každý mesiac v zmysle súdneho rozhodnutia. Otec doručil súdu podklady, ktoré potvrdzujú zvýšené náklady odo dňa uplatňovania striedavej osobnej starostlivosti. Týkajú sa nielen jedla, ošatenia, školských a hygienických potrieb, ale aj napríklad cestovného do školy v R., ktoré sú výhradne na pleciach otca. Energie na bývanie a hygienu sa bývaním J. v rodinnom dome navýšili. Matka odmietla synovi vydať ošatenie, otec bol nútený zakúpiť ďalšie ošatenie. Poukázal na § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri zmene pomerov vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. Nie je možné tvrdiť, že výdavky na strane otca sa po príchode maloletého do striedavej starostlivosti nezvýšili. V prípade striedavej starostlivosti každý rodič sa stará o dieťa najviac ako môže a jeden druhému finančne neprispieva. Nebráni sa v prípade potreby pomôcť, ale nech je to na dobrovoľnej báze. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zrušil výživné počnúc od 17.10.2022.

4. Vo vyjadrení k odvolaniu okresná prokurátorka navrhla rozsudok potvrdiť, považuje ho za zákonný.

5. Matka nesúhlasila s tvrdeniami otca. Poukázala na to, že otec sám priznal, že cena všetkých hudobných nástrojov, ktoré si zakúpil, sa mu už vrátila, nakoľko nahral hudobné CD, z čoho mal zisk. Poukázala na to, že ona síce poberá daňový bonus, otec poberá prídavky a k tomu všetky príspevky od štátu, ktoré sa týkali pomoci pre rodiny. Poprela, že by otec zakúpil synovi oblečenie. Navrhla rozsudok potvrdiť.

6. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje.

7. Za podstatnú právnu skutočnosť odvolací súd považuje najmä to, že od posledného rozhodnutia uplynulo len niekoľko mesiacov, pričom zmena výška výživného prichádza do úvahy len pri podstatnej zmene pomerov. V danom prípade nenastala taká podstatná zmena či už na strane rodičov alebo dieťaťa, ktorá by odôvodňovala zrušenie vyživovacej povinnosti otca. Zrušenie vyživovacej povinnosti otca by za takejto situácie bolo vecne skôr revíziou pôvodného rozhodnutia, čo je neprípustné. Ak by súd mal návrhu otca na zrušenie vyživovacej povinnosti vyhovieť, bolo potrebné preukázať, že od vydania pôvodného rozsudku zo dňa 9.8.2022 sa podstatne zmenili pomery. Zo spisu nevyplýva, že by sa tieto pomery podstatne zmenili.

8. Pre rozhodnutie nebolo podstatné, že súd konštatoval, že otec má vedený bežný účet s disponibilným zostatkom 15 858 eur. Aj keď na tomto účte sú peniaze syna R., nemal samotný tento fakt na rozhodnutie vplyv. Súd prvej inštancie návrh zamietol z dôvodu, že nebola preukázaná podstatná zmena pomerov. Rovnako námietky k možnostiam a schopnostiam otca aj matky sú irelevantné, pretože všetky tieto skutočnosti zobral do úvahy súd pri vydávaní pôvodného rozhodnutia. Zaoberať sa nimi opäť by bolo neprípustnou revíziou pôvodného rozhodnutia.

9. Nie je relevantný prípadný príležitostný príjem matky, pretože tento matka dosahovala už v čase pôvodného rozhodnutia. Príležitostný príjem matky nie je zmenou oproti situácii danej v čase vydávania pôvodného rozhodnutia.

10. Poberanie daňového bonusu je upravené zákonom, ak sa rodičia o jeho výplate nedohodli, potom ho oprávnené poberá matka (§ 33 ods. 4 Zákona o daní z príjmu). Ani táto skutočnosť nie je zmenou oproti pôvodnému rozhodnutiu.

11. Súd prihliadol v zmysle § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine na vývoj životných nákladov. Životné náklady nepochybne narástli, ale na strane všetkých účastníkov. Dieťa je v striedavej osobnej starostlivosti a tieto zvýšené náklady rovnako zaťažujú oboch účastníkov konania, a tieto samotné nie sú dôvodom na zníženie alebo zrušenie vyživovacej povinnosti. Nie je pravidlom, aby pri striedavej osobnej starostlivosti nebola určená vyživovacia povinnosť. Pokiaľ súd pri vydávaní pôvodného rozhodnutia zistil rozdiely v možnostiach a schopnostiach rodičov, odôvodnene určil otcovi vyživovaciu povinnosť aj pri tom, že určil striedavú osobnú starostlivosť v rovnakých intervaloch. Vyživovacia povinnosť otca nemôže byť založená len na dobrovoľnej báze.

12. Súd pri vydávaní pôvodného rozhodnutia vychádzal z toho, že je v možnostiach otca dosahovať príjem cca 1.400 Eur mesačne a uviedol, že aj v čase rozhodovania o návrhu otca na zníženie výživného existuje predpoklad dosahovania príjmov z inej činnosti otca (podnikateľskej, hudobnej). Odvolací súd sa s týmito závermi stotožňuje, schopnosť otca získať ďalší príjem sa ani po vydaní pôvodného rozhodnutia nezmenila a teda možno konštatovať, že zárobkové možnosti otca prevyšujú možnosti matky, čím je daný dôvod ponechať otcovi vyživovaciu povinnosť na mal. J..

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil postupom podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP, vrátane vecne správneho výroku o trovách prvoinštančného konania.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP. Ustanovenie § 52 CMP je všeobecným pravidlom rozhodovania o trovách konania v konaniach vedených podľa ustanovení CMP. Ak CMP ustanovuje inak (napr. v ustanoveniach § 53 - 55), možno sa od tohto všeobecného pravidla odchýliť. V danom prípade nie sú dané dôvody na rozhodnutie podľa iných ustanovení CMP.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).